

19-08-2024

Havne udvikling

Bæredygtig Udvikling

Friluftsrådet, København og Danmarks Naturfredningsforening, København vil foreslå at følgende punkter på vegne af en række blå organisationer sendes til Københavns Kommune og By& Havn som oplæg til den fremtidige planlægning for friluftsliv, idræt og natur

På vandet

Bevar vandareal

Der bør tænkes nøje over hvad man reelt ønsker at vandarealet skal bruges til. Som det er i dag, svarer det til at man lader gående og cyklister bruge motorvejene på land. By og Havn er begyndt at arbejde med zoner, dette er en god start. Vi mener dog der skal mere til, så vi både sikre at vandarealer bruges til sejlene, badende og lystfiskere, fremfor husbåde og aktiviteter som er ikke vandrelateret på flåder på vandet.

Udbygninger i vandet

Dele af havnen (Christians Havns Kanal, kanalerne omkring Slotsholmen mv.) er fredede og dermed er der begrænsninger for kanalernes anvendelse, hvad der må bygges ud i vandet og langs kajerne. På trods af dette, kommer der konstant ønsker om at dispensere fra fredningen. Vi mener generelt, at der fra yderpunktet ved langeline og ned til slusen, bør være et totalt stop for mere indvinding af vandarealer.

Kajerne

Der bør laves en strategi for, hvordan man øger sikkerheden i havnen. I dag er der ingen krav overfor private boltværks ejere om rednings udstyr. Det betyder, at flere steder i havnen, kan der være livsfarligt at falde i vandet, for man kan ikke redde sig selv op eller blive reddet op af andre.

Elmotor

Vi mener at der generelt skal gælde samme regler på vandet, som gælder på land. Derfor bør der sættes en dato for, hvornår alle både i havnen som har sin daglige gerning, skal skifte fra fossil drevet motor til elmotor. Det kunne være på samme tid, som biler skal have elmotor for at køre ind i København og det er 2030.

Der etableres fugleøer

For at fremme naturoplevelsen i Havnen og for fuglene skyld kunne det være interessant at se på, om der kunne oprettes nogle faste "flydende" fugleøer i havnen. Dette kunne ske på områder som i dag ikke er trafikeret af anden trafik. Erdkehlgraven eller Amerika kajområdet kunne være steder, hvor dette kunne anlægges.

I vandet

Biodiversitet

Biodiversitet handler om mangfoldigheden af arter. Det er et mål i Københavns Kommunes Biodiversitetsstrategi fra 2023, at den eksisterende biodiversitet i Havnen skal beskyttes og at der skal skabes ny biodiversitet, der hvor det er muligt. Det kan bl.a ske ved at etablere nye stenrev og nye lavt vandede områder, og ikke mindst ved at nedbringe belastningen med næringsstoffer i Havnen. Ved etablering af nye stormflodsløsninger mod syd og nord skal det sikres at der bevares en tilstrækkelig god gennemstrømning i havnen.

Biodiversiteten under vand har et stort potentiale for udvikling. En udvikling kan blandt andet fremmes ved at anlægge nye stenrev som giver grundlag for et mylder af liv og banker med groft grus der hvor bunden ikke er egnet til ålegræs. Disse områder skal også på samme tid synliggøres for borgerne i byen, så der måske er undervands kamera sat op, som streamer til skærme langs kajkanten eller en hjemmeside.

Ålegræs er vigtigt for havnens biodiversitet for eksempel som opvækstområde for fiskeyngel. Ålegræs gror stort set alle de steder i Havnen, hvor bund og lysforhold gør det egnet. Derfor skal områder bevokset med ålegræs beskyttes mod ødelæggelse, opfyld, sedimentforurening mv.

Overløb

Københavns kommune og Hofor som forsyningsselskab bør lægge en strategi for at sætte prob i flere af de mange overløb som der findes i havnen. En strategi, som er mere ambitiøs end den nuværende spildevandsplan fra 2018. Med de nye overløbs tiltag som der er lavet de seneste år i byen, bør det være muligt at lukke overløb som dem som går ud ved kanalerne rundt om Christiansborg og ved Kalvebod Bølgen.

Badevand

Det skal være sundhedsmæssigt sikkert at bade i Havnen. Det fordrer at der er god gennemstrømning og at der kun undtagelsesvist graves i bunden af havnen som er fyldt med tungmetaller og organiske forbindelser. Særlige vind- og strømforhold kan også forårsage erosion af havnens bund. Derfor er det vigtigt at der regelmæssigt tages prøver de steder hvor der bades og at disse prøver tages korrekt i forhold til at en del af forureningen vil være opslemmet i havnevandet som fine partikler. Det betyder at der skal tages prøver af både filteret og ufilteret vand, for at sikre at de tungmetaller som findes i det ufilteret vand, også testes.

Sikkerhed ved ind- og udsejling

Når de mindre indsejlinger bortskaffes fordi der skal laves stormflodssikring, så udgør de nye indsejlinger større risiko for mindre både som kajaker og robåde. Der bør derfor sikres, at der kommer alternative indsejlinger for disse bådtyper og disse indsejlinger selvfølgelig også er stormflodssikret.

Langs vandet

-

Sikkerhed

Der bør være sikkerhedsudstyr langs kajkanten, så der på intet tidspunkt er længere en 500 meter til nærmeste redningskrans mv. Lige så, at der maksimalt er 1.000 meter til nærmeste hjertestarter.

Adgang

Den offentlige adgang til kajkanterne sikres og forbedres

Adgangen langs kajerne sikres og forbedres både for gående og cyklende.

Der skal laves adskilte gå og cykelstier, i dag kan man ende med at blive kørt ned af en cyklist, fordi det hele mange steder er samlet.

Der er fortsat flere steder i havnen som gør det svært for handicappede at bevæge sig rundt, lige som mange badezoner ikke har adgang for kørestols brugere.

Differentiering mellem aktivitetsområder og forstyrrelsesfri zoner

Det er vigtigt at der differentieres mellem områder med mange aktiviteter og mere forstyrrelsesfri zoner hvor ro og nærhed til vandet kan nydes. Kajstrækninger med naturpræg, f.eks strækningen langs Nokken friholdes for yderligere anlæg og på denne strækning arbejdes der for at gøre overgang mellem land og vand så naturligt som muligt

Potentiale for idrætsfaciliteter

Samtidigt er der et stort potentiale for flere idrætsfaciliteter. København Havn kan blive Danmark største idrætsfacilitet og det betyder at der skal laves flere steder med mulighed for bevægelse. Det kunne være styrketræning, funktionel træning, luft til at kunne pumpe cykler op eller udspringstårne til vovehalsene. Som passer naturligt ind i den øvrige funktionalitet i havnen.

Brugere

Formidling

Havnens natur formidles til byens borgere, børn mv. WWF har sammen med By og Havn lavet en række posters om havnen, de står dog kun ved Toldboden og der bør være meget mere oplysning om havnen og vandet langs kajkanterne. Så borgerne ved, at havnen er et af de steder med flest fiskearter mv.

Der lægger også en stor opgave i at formidle sikker brug af og på vandet. Mange som færdes på vandet, kender ikke søfartsreglerne og det skaber usikkerhed for øvrige brugere af havnen og kan ende i ulykker. Denne formidling kan ske med skilte/plancher som stilles op om sommeren eller via formidling på sociale medier. Alle brugere, har sammen et stort ansvar.

Events

Lige som med brug af elmotor, mener vi der for events skal gælde samme regler til vands som til lands. Det kan ikke være meningen, at ønsker man at lave Christiansborg rundt, VM i Stand-up paddle eller Harbour race, så skal der puges en masse penge ud til kommercielle aktører i kompensation. Holdes der løb, cykelløb eller demonstrationer på vejene i København, så skal der ikke på samme måde betales kompensation til de kommercielle brugere. Det er en ulighed, som ikke er rimelig og bør ændres.

Overbæring / isætning og optagning for små både

Københavns havne savner flere steder, for almindelige borger som er uden for foreninger, kan sætte deres både i vandet eller tage dem op. Lige så opbevarings muligheder til værdigenstande mens man er på vandet

Toiletter

Der er generelt alt for få offentlige toiletter langs kajkanterne og det betyder, at folk klare sine fornødenheder hvor som helst andre steder. Politikerne kan ikke både bede borgerne om at bruge havnen og så lade være med at skabe rammerne som gør dette muligt.